

HELSINGIN YLIOPISTO
HELSINGFORS UNIVERSITET
UNIVERSITY OF HELSINKI

Maaseudun uusien palveluiden kehittämisestä ja kysynnästä

Maaseudun palvelujen ja hyvinvoinnin
tutkijoiden tapaaminen

Jyväskylä 23.4.2009

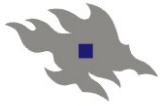
Manu Rantanen

Ruralia-instituutti

Sisältö

- Taustalla olevat aineistot
- Maaseudun uudet palvelut
- Maaseudun palveluinnovaatioiden piirteitä
- Case: Hyvinvointiyrittäjien verkosto
- Case: Vapaa-ajan asukkaat palveluiden käyttäjinä Etelä-Savossa

Aineistot (I): Uudet palvelut innovaationäkökuulmasta, In Sight -projekti

Strengthening Innovation
Processes For Growth
and Development

Success factors in innovation systems and processes will be studied in **7 European countries**.

www.insightproject.net

Innovations can be defined as the successful exploitation of creative ideas. In the IN-SIGHT project, we consider innovation as the outcome of collaborative networks.

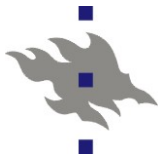
Suomen puolelta tutkijoina Leo Granberg ja Manu Rantanen/
HY Ruralia-Instituutti

...Aineistot (II):

Vapaa-ajan asukkaiden muuttuvat palvelutarpeet Etelä-Savossa -projekti

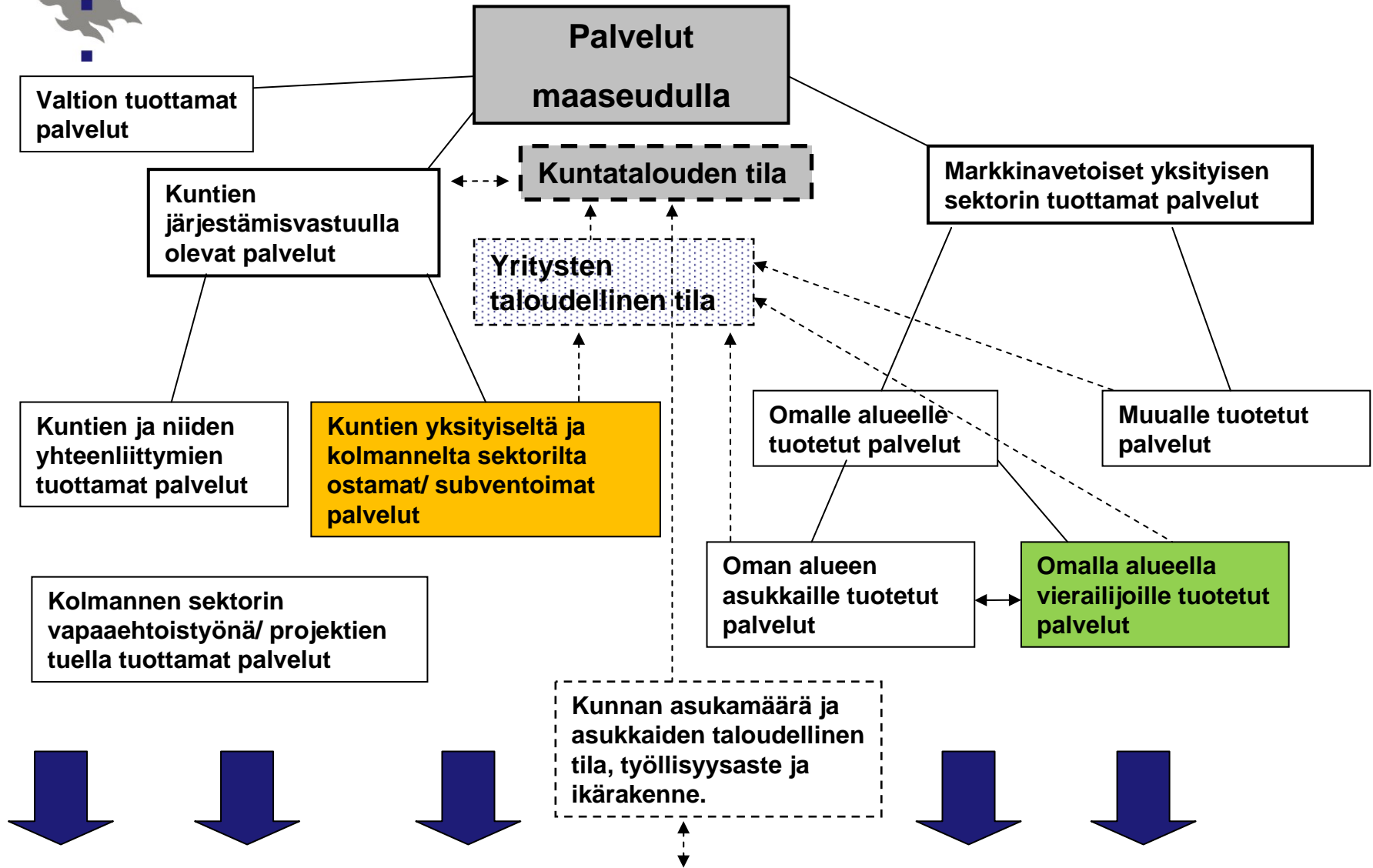
- 40 eteläsavolaisen mökkiläisen haastattelut kesällä 2008
  - eläkeläis- ja työikäiset mökkeilijät
  - mökin nykyinen ja tuleva (5 – 10 vuoden kuluttua) käyttö
  - palveluiden nykyinen ja tuleva käyttö

- Postikysely 2 000 Etelä-Savossa mökin omistavalle 18 – 65 -vuotiaalle (2008 lopulla).
  - vastausprosentti 41,4
  - kysymykset koskivat koko omistajaruokakuntaa sekä lisäksi muita mökkipaikkaa käyttäviä

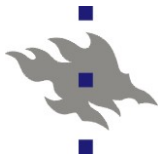
Mitä ovat maaseudun uudet palvelut?

- **Uusia palvelutuotteita**, joita tarjotaan maaseutualueilla
- **Uusia tapoja organisoida palvelujärjestelmää**
(tuloksena mm. uusia palvelukombinaatioita)
- **Uusia palveluntuottamistapoja** (esim. teknologiset sovellukset)

Kysyntä olennaista palvelujen kehittymiselle

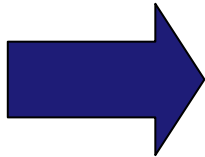

Maaseudun asukkaiden käytössä olevat ostettavat ja verovaroin tuetut palvelut

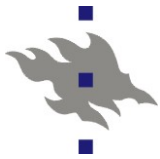

3. Case: Hyvinvointiyrittäjien verkosto

- Yrittäjien vastaus seuraaviin ongelmiin:
  - Kuinka olla uskottava neuvottelukumppani kuntien kanssa neuvoteltaessa (mittakaava, tarjonta)?
  - Kuinka estää markkinoiden menettäminen isoille kansallisille/ kansainvälisille pörssiyrityksille.
  - Kuinka saada volyymia, jonka avulla saataisiin tarjottua oheispalveluja, kuten koulutuksia yrityksille.

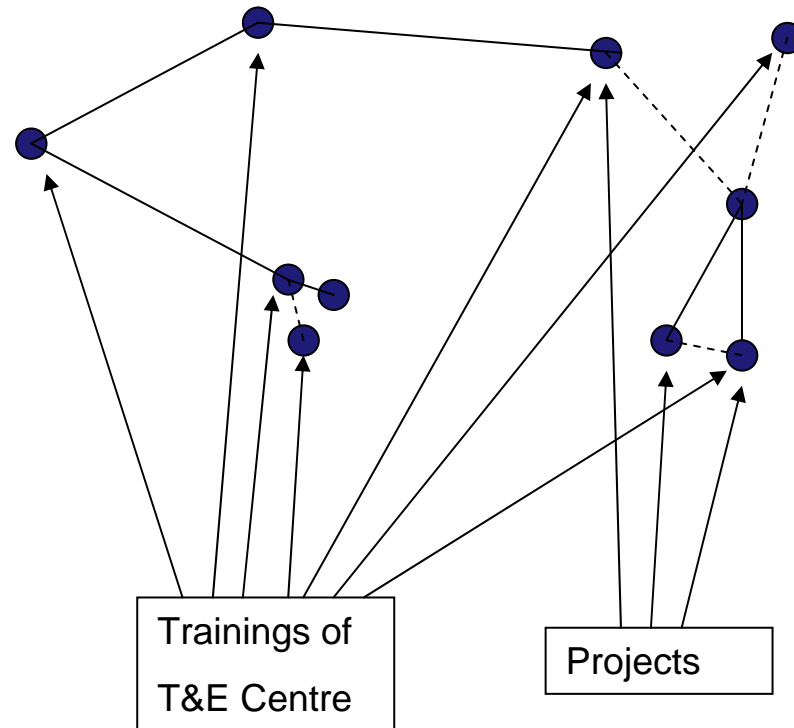

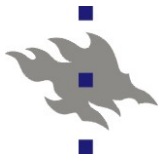
Yhdeksän hyvinvointialan yrittäjän verkoston perustaminen (Oy-muotoinen). Yrittäjät toimivat Etelä-Savon alueella.

How did it happen?

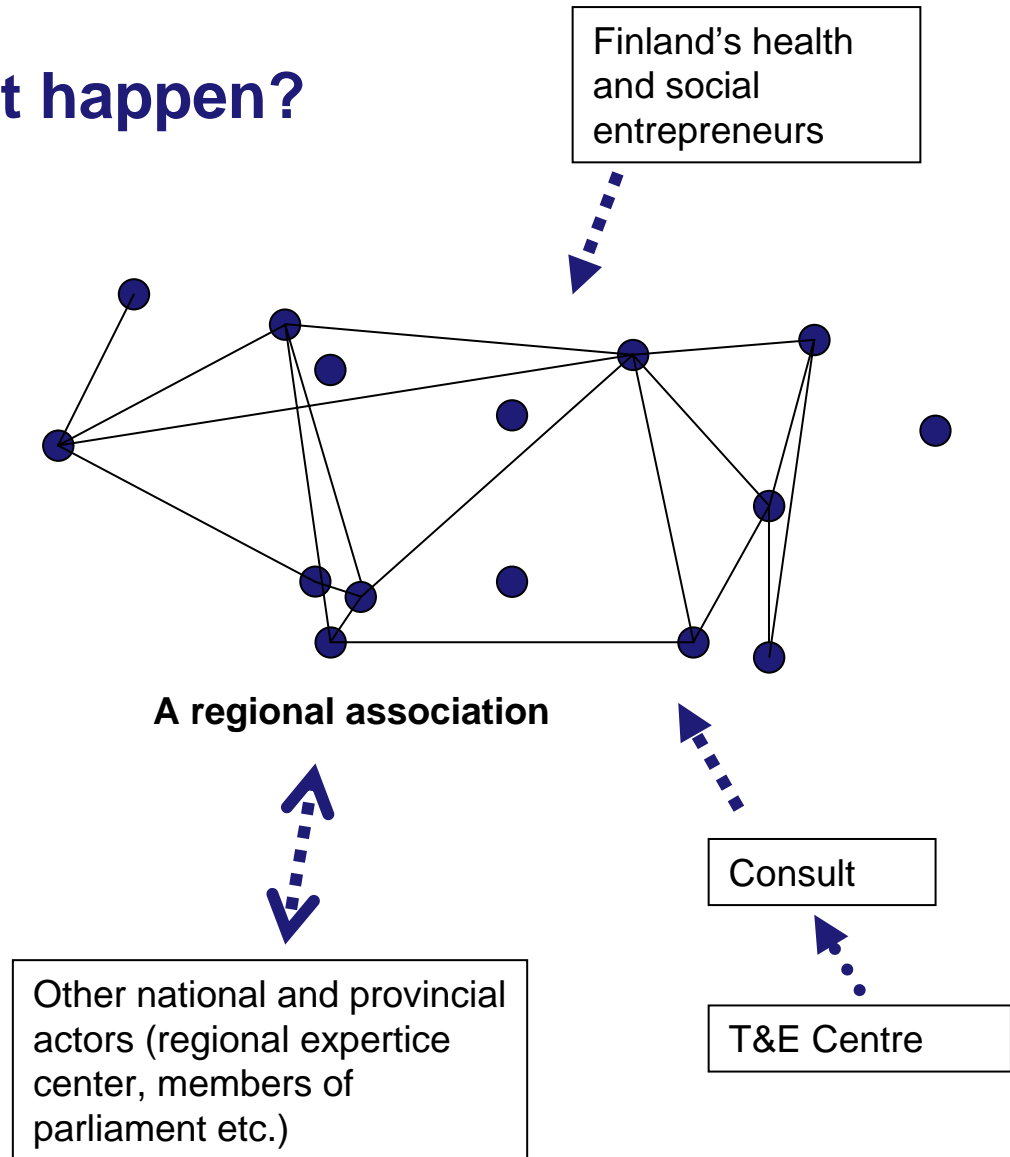
1. Many minor welfare enterprises with short contracts with the municipalities. Only some loose partnerships of enterprises.
2. Trainings of the regional Employment and Economic development Centre and e.g. vocational high school. New partnerships borned.

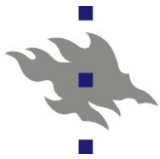

...How did it happen?

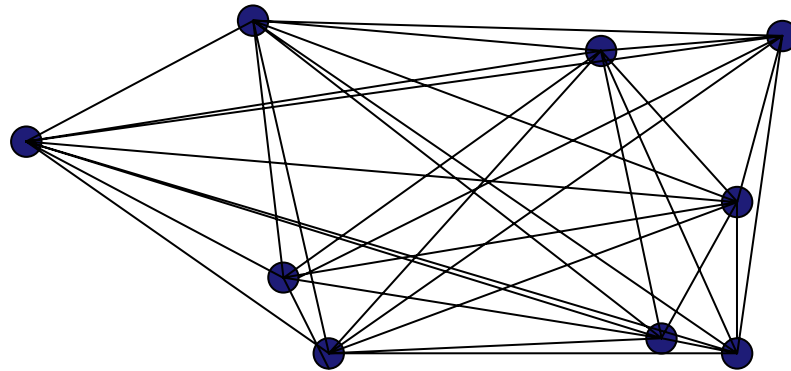
3. A regional association of health and social entrepreneurs was founded as a common forum by active entrepreneurs at 2002.
4. After common identification of the problem, "activator" entrepreneur suggested that the network company should be founded. T&E Centre started to support the consult who started to help in the process.

...How did it happen?

5. A network company "Hoiva10" was founded at 2006.
6. The strategy work of the company is continuing.

aaseudun palveluinnovaatioiden piirteitä

(Brunorin ym. mukaan)

Novelties ("uutuudet")

- Rutiinien rikkominen
- Innovaattorien ominaisuudet: ongelmanratkaisu/ mahdollisuudet
- Ideoiden leviäminen
- Kommunikaatio ja oppiminen

novelties

Regimes

Sääntöjen systeemi, joka koordinoi toimijoita (kulutus, sosiokulttuurinen, poliittinen, tieteellinen, teknologinen)

Regimes

niches

Niches ("markkinarako")

- Markkinoiden mahdollisuudet
- Julkinen kysyntä
- Taloudellinen yhteistyö - verkostot
- Projektit

landscapes

Landscapes

Tekijät ja muutokset kansallisen politiikan yläpuolella (esim. ilmastonmuutos)

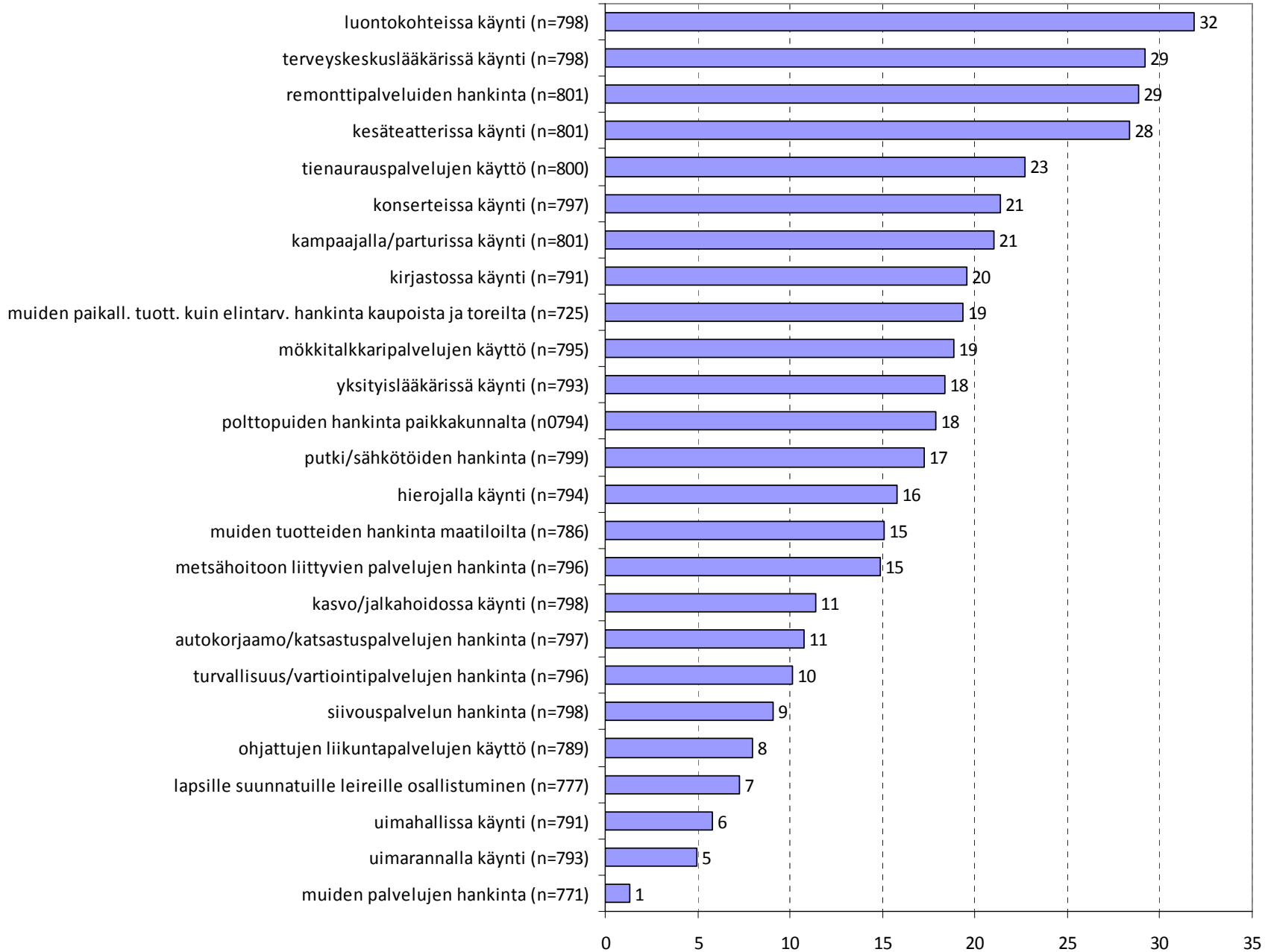

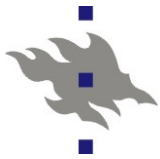
Case:

Vapaa-ajan asukkaat palvelujen käyttäjinä Etelä-Savossa tulevaisuudessa

- Vapaa-ajan asukkaiden kysyntä palveluinnovaatioiden syntymistä edistävänä voimana.
- *Vapaa-ajan asukkaiden palveluiden käyttö tulee lisääntymään, erityisesti:*
  - **Lomailuun liittyvät vapaavalintaiset palvelut**, kuten kesäteatterissa, konserteissa ja ravintoloissa käynti.
  - **Mökkiin liittyvät välttämättömyyspalvelut**, kuten mökin remontointi- ja aurauspalvelut.
  - **Päivittäistavarat**. Ostettava mökkipaikkakunnalta varsinkin, jos vietetään mökillä pidempiä aikoja.
  - **Elämäntapaan tai arvostukseen liittyvät palvelut**, kuten paikalliset elintarvikkeet.

Seuraavien palvelujen käytön lisääntyminen tulevaisuudessa (% vastaajista)

...Vapaa-ajan asukkaat palvelujen käyttäjinä Etelä-Savossa tulevaisuudessa

- *Paikallisia elintarvikkeita ja lähikauppoja arvostetaan yhä enemmän*
  - Vapaa-ajanasukkaat haluavat tukea paikallisia yrityksiä käyttämällä niiden tuotteita ja palveluita.
  - Elintarvikeostokset tehdään pääasiassa mökkikunnan keskustan kaupoissa.

Palvelujen käytön lisääntymisen syitä

- Möheillä vietetyn ajan lisääntyminen
  - Eläköityminen
  - Osittainen etätyö (laajakaista)
- *Tarjonnan ja tiedottamisen merkitys korostuu vapaa-ajan asukkaiden palveluiden käytössä*
  - Internetin hyödyntäminen
- *Sukupolvenvaihdokset mökeillä voivat muuttaa palveluiden käytön kulttuuria*
  - Uusi palveluiden käytön kulttuuri